

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/82/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206765
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8513206765.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, P.O.BOX 205, proti žalovaným: 1/ R. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, T. B., 2/ R. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 923,11 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5C/88/2014-78 zo dňa 15.12.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom a ani vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Žalovaným v 1. a 2. rade ako ani vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 261 ods. 3 písm. d), § 497 Obchodného zákonníka, čl. 3 ods. 1 až 3, čl. 5, čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1, 3 a 4, § 54 ods. 1 a 2, § 524 ods. 1 a 2, § 526 ods. 1, § 565, § 39 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1, § 8 ods. 1, § 23a ods. 1 a 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 2 ods. 1 až 3, § 3 ods. 2, § 3 ods. 3, § 6 ods. 1, § 6 ods. 7, § 7 ods. 1, § 7 ods. 5, § 9 ods. 1, 2 a 6, § 92 ods. 8 zákona č. 486/2001 Z.z. o bankách.

V odôvodnení uviedol cit.: „Žalobca žalobou podanou dňa 11.10.2013 sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu 923, 11 eur, ročný úrok z omeškania vo výške 9 % zo sumy 864,64 eur od 21.03.2011 do zaplatenia a trovy konania.

Z predloženej úverovej zmluvy je nesporné, že pôvodný veriteľ uzatvoril so žalovanými v 1. a 2. rade dňa 19. 04. 2006 zmluvu o spotrebnom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaným úver vo výške 1 659,70 eur (50 000,-Sk) pri premenlivej úrokovej sadzbe 11 % ročne. Žalovaní sa zaviazali splácať úver v 59 mesačných splátkach po 38,41 eur (1 157,-Sk) vždy ku 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20. 05. 2006 a konečná splatnosť úveru bola dňa 20. 03. 2011, splatnosť úrokov bola v posledný deň kalendárneho mesiaca. Poplatok za poskytnutie úveru bol 33,19 (1 000,- Sk) a poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 1, 99 eur (50,- Sk) mesačne.

Nespornou skutočnosťou bolo, že pôvodný veriteľ dňa 28. 03. 2013 zmluvou o postúpení pohľadávky postúpil na žalobcu pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy, spornou ale ostala jej výška 1 228,17 eur, pozostávajúca z istiny vo výške 864,64 eur, z úroku z omeškania vo výške 305,06 eur a riadneho úroku vo výške 58,47 eur.

Pôvodný veriteľ oznámil žalovaným v 1.a 2. rade postúpenie pohľadávky na žalobcu listom zo dňa 05.04.2013.

Postúpenie pohľadávky je síce bežným právnym úkonom a všeobecne môže byť predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky pohľadávka akéhokoľvek druhu, teda aj iná ako peňažná, môže byť splatná, nespliatná alebo aj budúca, ale musí to byť pohľadávka určitá a existujúca. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis (lex specialis) dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Súd je toho názoru, že postúpiť bankovú pohľadávku ZoB umožňuje iba:

- 1/ v tej časti, ktorá je po splatnosti (slovo „v omeškaní so splnením čo len časti záväzku, môže banka svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomu záväzku postúpiť...“)
2. iba po písomnej výzve na splnenie,
3. výzva musí byť zo strany banky
4. omeškanie trvá viac ako 90 dní.

Žalobca na výzvu súdu nepredložil dôkaz o tom, aby pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky doručil žalovaným písomnú výzvu na úhradu dlžnej sumy, s ktorou boli v omeškaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Výzvu na úhradu dlhu totiž nenapíňa oznam pôvodného veriteľa, Slovenskej sporiteľne zo dňa 5. 4. 2013 adresovaný žalovaným o postúpení pohľadávky. Žalobca tiež nepreukázal, aby žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci boli v omeškaní so splatením celej postúpenej pohľadávky viac ako 90 dní, aj keď bolo preukázané, že pôvodný veriteľ postúpil žalobcovi splatnú pohľadávku - konečná splatnosť úveru uplynula dňa 20.3.2011 a zmluva o postúpení pohľadávky bola uzavretá dňa 28.3.2013.

Po zhodnotení vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že postúpenie pohľadávky na žalobcu v zmysle príslušných ustanovení OZ a v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, keďže išlo o bankovú pohľadávku, nie je platné, keďže žalobca ani na základe výzvy súdu nepreukázal, že pred postúpením pohľadávky pôvodný veriteľ písomne vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy a že im túto výzvu doručil.

Žalobca tiež ani po výzvach súdu zo dňa 9.1.2014 a 3.11.2015 neobjasnil skutočnosti, ktoré boli pre rozhodnutie súdu rozhodujúce. Napriek snahe súdu k súčinnosti zo strany žalobcu nedošlo. Súd nielenže nemôže, ale ani nesmie donekonečna vyzývať žalobcu, aby predložil dôkazy, na základe ktorých by mu súd tvrdené právo mohol prisúdiť. Súd je totiž povinný rešpektovať zásadu rovnosti účastníkov konania a tiež platné procesné zásady v sporových veciach, t.j. zásadu prejednávaniu, zásadu kontradiktórnosti a tiež to, že procesná zodpovednosť za zistenie skutkového stavu slúžiaceho v zmysle § 153 ods. 1 O.s.p. pre rozhodnutie vo veci je predovšetkým na účastníkoch konania. Nepredloženie dôkazov žalobcom nebránilo prejednanie veci, keďže nejde o nedostatky, pre ktoré nemožno v konaní pokračovať, ale v zmysle už uvedených zákonných ustanovení a procesných zásad súd žalobe nemohol vyhovieť a preto z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcu žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., t.j. podľa zásady úspechu.“

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní preukázal predložením listinného dôkazu - oznámenia o postúpení pohľadávky, ktorým si postupca - Slovenská sporiteľňa, a.s. splnil povinnosť podľa § 526 Občianskeho zákonníka. Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Účelom ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách je úprava výnimiek z bankového tajomstva. § 92 ods. 8 zákona o bankách nestanovuje zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky bankou, nedodržanie ktorých by spôsobovalo neplatnosť postúpenia.

Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že s rozsudkom súdu prvého stupňa v celom rozsahu súhlasí.

Žalovaná v 2. rade a vedľajší účastník sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu ako aj na internetovej stránke a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že dňa 19.04.2006 došlo medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. (t.j. bankou) a žalovanými k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere č. 0530873685.

Dňa 28.03.2013 bola medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok, pričom predmetom postúpenia bola okrem iného aj pohľadávka voči žalovaným, ktorá vznikla na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0530873685 zo dňa 19.04.2006.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 119/2013, 19Co 194/2015, 4Co 145/2014, Okresného súdu Trenčín sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12C 152/2014, Okresný súd Galanta sp. zn. 15C 33/2014, Okresný súd Svidník vo veci sp. zn. 5C 430/2013).

V predmetnej veci splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie pohľadávky banky (výzva banky na splnenie dlhu, omeškanie žalovaných dlhšie ako 90 dní napriek výzve na splnenie) nebolo preukázané. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 zákona o bankách, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní. Keďže žalobca nemá aktívnu vecnú legitimáciu, žalobu bolo potrebné zamietnuť.

Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

Za tohto stavu odvolací súd rozsudok ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.. Žalobca v odvolacom konaní úspešný nebol a úspešní žalovaní ani vedľajší účastníci vystupujúci v konaní na ich podporu si trovy odvolacieho konania neuplatnili, žiadne trovy odvolacieho konania im zo spisu nevyplývajú, preto odvolací súd rozhodol tak, že účastníkom ani vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.